

OBSAH

NA OKRAJ [7]

- Prolog: HUMOR NENÍ JENOM LEGRACE [8]
Sebechvála [8]
Humor je lidí kamarád [9]
Moderní teorie humoru [11]
Napsali o humoru [21]

HUMOR VE SVÝCH PRIMITIVNÍCH POČÁTCÍCH [22]

- Pokusme se o dedukce - nelze-li jinak [22]
Hledání ve starých mýtech [23]
Jak se čínské hajzlbáby staly bohyněmi [24]
Travěnka a hovňous - fekální zábava lovců sobů [25]

JIŽ STAŘÍ ŘEKOVÉ... [28]

- Anekdata nebyla anekdata [31]
Ainigmata [35]
Za všechno může bůh Dionýsos [36]
Nejvíce se užilo s aulétridami [39]
Zrodila se komedie [41]
O smíchu s Démokritem [46]

ŘÍM: NEJEN CHLÉB A HRY [50]

- Atellány a amfiteátry [51]
Neseme vám Plauta! [53]
O zvláštní salátové míse [59]
Petronius - elegantní autor prvního satirického románu [62]

FRANCIE: ZÁBLESKY Z TEMNA STŘEDOVĚKU [73]

- Truvéři a trubadúři [77]
Fabliaux [81]
Komedie hrbáčka Adama [84]
Fatrasie, ze kterých vzniká fraška [86]
Já v slzách směju se... [91]

JAKPAK BYLO U NÁS DOMA? [98]

- Minnesängři na českých hradech a první české anekdoty [101]

- Za všechno může Karel IV. [104]
V Praze se hrával Mastičkář [106]
Husité a katolíci do sebe taky mydlili veršem [109]
Králův syn - zhovadilec, nebo humanista? [115]
Autor Pamětí a Prostopravdy [121]
Jan Amos Komenský - příjemné překvapení! [123]

BLÁZNI U DVORA A OBCE PLNÉ BLÁZNŮ [128]

- Sláva a bída šaškovského řemesla [128]
Ze starověké Abdéry do českého Kocourkova [134]

RENESANCE VÍTĚZNĚ TÁHNE ITÁLIÍ [141]

- Na samém prahu stál Dante a Boccaccio [142]

FRANCOUZSKÁ RENESANCE [156]

- První velký humorista nového věku: Rabelais [156]
Sigogne i Ronsard [166]
Satira a náboženské války hugenotů s katolíky [172]

ŠPANĚLSKÁ ZLATÁ STOVKA LET [174]

- Dobrodruh Cervantes - nevalný básník, skvělý romanopisec [176]
Tři zámky spisovatelů [182]
Největší z křesťanských básníků [186]

ANGLIE – DOMOV STÁLE ŽIVÝCH KLASIKŮ [190]

- Chaucer: první mistr anglického jazyka [193]
Na návštěvě u Shakespeara [196]
Byl Shakespeare jedním z mnoha? [203]
Hrubý i laskavý humor Velké Británie [210]
Velikáni humoru: Sterne, Swift, Pope a jiní [214]

HUMOR DALEKÉHO I BLIŽŠÍHO VÝCHODU [221]

- Cesta za čínským humorem [221]
Tanky a důvěrné sešity paní Sei Šónagon [227]
Na skok v Indočíně [233]
Mnoho nocí a ještě jedna [235]
Na perském trhu a v tureckém okolí [237]
Indie - země tradic a vášní [242]

- ZÁBAVA V ZEMÍCH GERMÁNSKÝCH [245]**
Humorističtí mistři a tovaryši v Německu [245]
Německo nade všecko...? [259]
Humor v moderním Německu [275]
Bludný Holanďan z Rotterdamu [283]
Snáší humor drsné klima severu? [287]
- FRANCIE KLASICKÁ A NEPOKOJNÁ [294]**
Komedie před Molièrem [296]
Molière: Radši mne bijte, ale nechte mne smát! [298]
Zchudlé divadlo po odchodu velikého Mistra [306]
Satiry, epigramy, bonmotsy a moudra [307]
Národ revoluční, veselý a zpívající [314]
Goguettes [315]
Legrace na jevištích [320]
Profesionální humoristé aneb sedm zámků českého krále [325]
První slavné kabarety [331]
Rozpustilá Marianna [336]
Secesní a moderní francouzské divadlo [339]
Avantgarda – hledání i exhibicionismus [348]
Dada, surrealismus a jiní modernisté v humoru [352]
- OLD MERRY ENGLAND [361]**
Snobové na jarmarku marnosti [362]
Umění plácat nesmysly [364]
Suchý i šťavnatý britský humor [380]
- OBROZOVÁNÍ JAZYKA I HUMORU V ČECHÁCH [410]**
Čtveračivé básně, deklamovánky a humoresky [413]
Veselohry – komedie – frašky [418]
Humoristé a satirici [424]
Jak se bavil bodrý lid [431]
Humoristé jako šiřitelé humanity [438]
- HUMOR NEDALEKÉHO VÝCHODU [444]**
Komu je na Rusi blaze? [444]
Hoře intelektuálů [451]
Vpřed ke zpívajícím zítřkům? [462]
Poláci – kamarádi Josefa Švejka [473]

Moji maďarští přátelé doporučují Karinthyho [480]
Vzhůru dolů na Balkán! [483]

ZA HUMOREM DO AMERIKY [488]

Počátky amerického humoru [489]
Spojené státy jako umělecká velmoc [502]
Masový zdroj zábavy: film! [506]
Humor kvetl všemi květy [511]
Humor a současné Spojené státy severoamerické [519]
Na skok v Kanadě [526]

SECESE A RECESE V ČESKÉM HUMORU [529]

Pražské kabarety [539]
Židovské anekdoty v české literatuře [553]
Humor českých jevišť [558]
Lidé kolem Dikobrazu [564]
Vzpomínka na skupinu Ř [568]
Lidový a anonymní humor „normalizační“ doby [575]
Současná krize českého humoru? [583]
Rytíři kresleného humoru [588]
Rejstřík [592]
Obsah [604]